

Opgang, 17 mei 2026

Teksten

1 – Dietrich Buxtehude (c.1637-1707): Cantate "Frohlocket mit Händen", BuxWV 29 (a 5) (Amsterdam Baroque Orchestra & Choir, o.l.v. Ton Koopman)

Buxtehude begint deze cantate voor Hemelvaart met de tekst uit psalm 47:2-4.

Frohlocket mit Händen alle Völker und jauchzet Gott mit fröhlichem Schalle.

Denn der Herr, der allerhöchste, ist erschrecklich, ein grosser König auf dem ganzen Erdboden.

Er wird die Völker unter uns zwingen und die Leute unter unsere Füsse.

Gott gib Fried in deinem Lande, Glück und Heil zu allem Stande.

Gib unserm König und aller Obrigkeit Fried und gut' Regiment, dass wir unter ihnen ein geruhig' und stilles Leben führen mögen in aller Gottseligkeit und Ehrbarkeit.

Amen.

Alle volken, klap in de handen; juich voor God met luide vreugdezang.

Want de HEERE, de Allerhoogste, is ontzagwekkend, een groot Koning over de hele aarde.

Hij onderwerpt volken aan ons, Hij brengt natiën onder onze voeten.

Moge God vrede schenken in uw land, geluk en verlossing aan allen.

Schenk vrede en goed bestuur aan onze Koning en alle autoriteiten, opdat wij onder hun leiding een vredig en rustig leven mogen leiden in alle godsvrucht en eer. Amen.

So wollen wir singen, so lange wir leben: Frohlocket mit Händen alle Völker und jauchzet Gott mit fröhlichem Schalle.

Zo zullen wij zingen, zolang wij leven: Verheugt u met de handen, alle volken, en juicht God toe met vrolijke klanken.

2 – Sigismondo d'India (c.1582-c.1629): "Exaudi Domine vocem meam" (a 4) (The Bishop's Singers, o.l.v. Frank de Ruyter)

Een live opname uit de kathedrale basiliek Sint Bavo, in Haarlem, van de Introïtus gecomponeerd door d'India, voor deze zondag Exaudi.

Exaudi, Domine, vocem meam, qua clamavi ad te; miserere mei, et exaudi me.

Hoor, HEERE, mijn stem als ik roep; wees mij genadig en antwoord mij.

3 – Georg Philipp Telemann (1681-1767): Cantate "Ich halte aber dafür", TWV 1:840 (a 4) (Mona Spägle, sopraan; Henning Voss, alt; Wilfried Jochens, tenor; Klaus Mertens, bas; Leipzig Blaser-Consortium, Michaelstein Telemann Chamber Orchestra, o.l.v. Ludger Rémi)

Deze cantate, op tekst van Gottfried Simonis, kent een instrumentale bezetting met een zink (ook wel cornetto genoemd), een (doorgaans) houten blaasinstrument dat wordt angeblazen als een trompet, maar met zes vingergaten en een duimgat kan worden bespeeld als een blokfluit. In Telemann's tijd was het instrument dat zijn glorietijd beleefde tijdens de renaissance al uit de mode aan het raken.

1. Allabreve (tenor, koor)

Ich halte aber dafür, daß dieser Zeit Leiden nicht wert sei der Herrlichkeit, die an uns soll offenbaret werden.

Denn was sichtbar ist, das ist zeitlich, was aber unsichtbar ist, das ist ewig.

Ik ben er echter van overtuigd dat het lijden van deze tijd niet opweegt tegen de glorie die ons geopenbaard zal worden.

Want wat zichtbaar is, is tijdelijk, maar wat onzichtbaar is, is eeuwig.

2. Recitatief (alt)

Gewiß, die Zeiten sind schon angegangen, da man gedenkt: man habe Gott daran den frößten Diensts getan, wenn man die seinen kränkt, vervolget, hasset, drückt, und nur vergallte blicke auf sie spuckt.

Jedoch, wie irrt die Welt, wenn sie in diesem Tun sich Gottgefällig hält!

Es müssen zwar die Christen leiden, daß man sie plagt; der Heiland hat es ihnen ja zuvor gesagt: daß Tränen sollen stehn auf ihren Wangen.

Wie aber wird es ihren Feinden gehn? Gewiß, Gott wird sie fällen, und vor Gerichte stellen; da wird er sie mit Schmach und Schande kleiden, wenn jene, auf des Lebens kurze Pein, mit unaussprechlich großen Freuden, mit Ehr und Ruhm, gekrönet werden sein.

3. Aria (bas)

So will ich mich zuffrieden gehen bei allem Kummer böser Zeit.

Der alte Gott ist noch am Leben, der hülf' und Rettung zugesagt, und der wird, wenn mich Unfall plagt, mit seiner Gnade um mich schweben, und schenket mir Zufriedenheit.

4. Recitatief (tenor)

Der Trost bei allen Plagen, die wir auf Erden müssen tragen, ist, daß der Satan und die Welt doch durch dieselben nicht den vorgesetzten Zweck erhält.

Sie meinen Christi Häuflein auszurotten; doch, der im Himmel sitzt, wird ihrer spotten.

Vergebens wachen sie zu unsrer Pein: den Jesus will das Sonnenlicht, das Schild, der Schutzherr seiner Kirche sein; und alles, was die Feinde vorgenommen, das wird auf ihren Kopf dereinsten kommen.

5. Aria (alt)

Herr! Herr, die Kinder deiner Knechte werden bleiben und bestehn.

Ewig Leben, ewig grünen, die dich ehren, die dir dienen; ihren Fall wird niemand sehn.

6. Recitatief (bas)

Ihr Führer, Gott der Heil'ge Geist, den ihnen Jesus had geschenkt, als er sich wiederum zu dem gewandt, der ihn gesandt, der senkt bei allem, was sie kränkt, Trost gnug in ihre Seele, und leget, daß die Last erleidlich sei, Kraft, Mut und Leben bei; ja, er ist, der sie, in des Kummers Höhle der Erden, mit vergnügter Hoffnung speist.

Er zijn zeker tijden aangebroken waarin men denkt: men heeft God de grootste dienst bewezen door zijn volk te beledigen, te vervolgen, te haten, te onderdrukken en hen slechts bittere blikken toe te werpen.

Maar hoe vergist de wereld zich wanneer zij zichzelf zo welgevallig acht aan God! Christenen moeten inderdaad lijden en gekweld worden; de Heiland had hen immers al gezegd dat er tranen op hun wangen moesten vallen.

Maar wat zal het hun vijanden vergaan? God zal hen zeker vellen en voor het oordeel brengen; daar zal Hij hen bekleden met schande en vernedering, terwijl zij die na een kort leven lijden, gekroond zullen worden met onuitsprekelijk grote vreugde, met eer en glorie.

Zo zal ik tevreden heengaan, ondanks al het verdriet van deze slechte tijden.

De oude God leeft nog steeds, die hulp en verlossing beloofde, en die, als mij een ongeluk overkomt, mij met zijn genade zal omringen en mij tevredenheid zal schenken.

De troost in alle plagen die we op aarde moeten verdragen, is dat Satan en de wereld er hun beoogde doel niet mee bereiken.

Zij denken dat zij Christus' kudde kunnen uitroeien, maar Hij die in de hemel zetelt, zal hen bespotten.

Tevergeefs wachten zij op onze kweeling, want Jezus zal het zonlicht zijn, het schild, de beschermer van Zijn Kerk, en alles wat de vijanden hebben ondernomen, zal op een dag op hen terugvallen.

Heer! Heer, de kinderen van uw dienaren zullen blijven bestaan en standhouden.

Eeuwig leven, eeuwige bloei, zij die U eren, zij die U dienen; niemand zal hun val zien.

Hun gids, God de Heilige Geest, die Jezus hen had gegeven toen hij terugkeerde naar hem die hem gezonden had, die te midden van al hun verdriet genoeg troost in hun ziel laat neerdalen en hen kracht, moed en levenskracht schenkt, om de last te dragen; Hij is het die hen in de grot van het verdriet op aarde voedt met hoopvolle vreugde.

7. Aria (sopraan)

Nichts raubt mir das Herze, nichts raubt mir den Mut.

So lang' ich muß wallen, lässt Gott mich nicht fallen.
Er reicht mir die Hände, und schenkt mir am Ende
das herrlichste Gut.

Niets kan mijn hart stelen, niets kan mijn moed stelen.

Zolang ik moet dwalen, laat God mij niet vallen. Hij strekt zijn handen naar mij uit en zal mij uiteindelijk de meest heerlijkste gave schenken.

8. Koraal

Du heilige Brunst, süsßer Trost, nun hilf uns, fröhlich und getrost in deinen Dienst beständig bleiben, die Trübsal uns nicht abtreiben.

O Herr, durch dein Kraft uns bereit und stärk des Fleisches Blödigkeit, daß wir hier ritterlich ringen, durch Tod und Leben zu dir dringen.

Halleluja! Halleluja!

O heilige vurigheid, zoete troost, help ons nu standvastig en vol vreugde te blijven in uw dienst, en laat ons niet door tegenspoed verdrijven.

O Heer, maak ons door uw macht gereed en versterk de dwaasheid van het vlees, opdat wij hier als ridders mogen strijden, door dood en leven heen, op weg naar U.

Halleluja! Halleluja!